

Versowood Oy
Sahatie 1
19110 VIERUMÄKI

Luonnonsuojelulain (9/2023) 126 §:n mukainen määräys

1 Vireillepanijat

Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri

Suomen luonnonsuojeluliiton Jämsän yhdistys ry

2 Velvoitettavat

Versowood Oy (myöhemmin hakkuuoikeuden haltija)

 (myöhemmin maanomistaja)

3 Asian vireilletulo

Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry ja Suomen luonnonsuojeluliiton Jämsän yhdistys ry (myöhemmin vireillepanijat) ovat 8.2.2026 jättäneet Lupa- ja valvontavirastolle vaatimuksen estää hakkuut kiinteistöllä 182-430-2-26, jotka on ilmoitettu metsänkäyttöilmoituksessa 1-2026-310.

Vireillepanijat vaativat, että Lupa- ja valvontavirasto ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin kyseessä olevien hakkuiden estämiseksi, koska kiinteistöllä, jota metsänkäyttöilmoitus koskee, on liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka. Vireillepanossa on todettu muun ohella seuraavaa: Luonnonsuojelulain mukaan liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Tutkimusten mukaan liito-oravanaaraiden elossa pysyminen heikkenee lisääntymiseen sopivan metsälaikun koon pienentyessä alle 4–6 hehtaariin. Kyseinen kiinteistö on kokonaisuudessaan 0,8 hehtaarin suuruinen, ja jätöshavaintoja on 6.2.2026 maastokäynnillä tehty sen molemmista päistä Lupa- ja valvontaviraston on varmistuttava, että yhdenkään lisääntymis- ja levähdyspaikan ekologista toiminnallisuutta ei heikennetä.

4 Asian käsittely

4.1 Metsänkayttöilmoituksen käsittely

Metsänkayttöilmoitus 1-2026-310 on saapunut Metsäkeskukselta Lupa- ja valvontavirastolle tiedoksi 2.1.2026. Lupa- ja valvontavirasto on vastannut ilmoitukseen muun ohella seuraavaa: Hakkuukuviolta on tiedossa liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka. Luonnonsuojelulain mukaan liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Pesäpuut, pesäpuiden ympärille riittävä suojus- ja ruokailupuusto ja tarvittavat kulkuyhteydet on säästettävä. Kulkuyhteyksien säästämässä on huomioitava, että ne on jätettävä riittävän leveinä, että ne selviävät hakkuiden myötä muuttuvista tuuliolosuhteista.

4.2 Asianosaisten kuuleminen

Lupa- ja valvontavirasto on varannut hakkuuoikeuden haltijalle ja maanomistajalle tilaisuuden lausua vireillepanon johdosta. Maanomistaja on todennut 25.2.2026 lausunnossaan muun ohella seuraavaa: Metsänomistajana näkemykseni on, että täydellinen hakkuukielto ei ole liito-oravan elinolojen säilymisen kannalta välttämätön ja toteutuessaan aiheuttaisi kohtuutonta taloudellista haittaa. Mikäli metsän uudistaminen alkuperäisen suunnitelman mukaan ei ole mahdollista ja tosiasiallisesti voidaan olettaa sen vaarantavan uhanalaisen lajin elinympäristön, olisin valmis muuttamaan suunnitellun hakkuun toteutettavaksi lehtipuustoa suosivana poimintahakkuuna.

4.3 Vireillepanijoiden vastine

Lupa- ja valvontavirasto on varannut vireillepanijoille tilaisuuden antaa vastine maanomistajan antamasta selvityksestä. Vireillepanijat toteavat 17.3.2026 toimittamassaan vastineessa muun ohella seuraavaa: Ehdotuksessa keskitytään kolopuihin. Liito-oravan suosimissa metsissä on kuitenkin käytännössä aina lajin käytössä myös tavallisen oravan risupesä. Mutta vaikka oravan risupesä ei löytyisikään, jo aikaisemmat havainnot kertovat, että alue kelpaa liito-oravalle, eli siellä on riittävästi pesämahdollisuuksia. Harvennus- tai poimintahakkuiden vaikutuksista liito-oravaan ei ole tutkimustietoa, joten myös niiden suhteen on tärkeää noudattaa varovaisuusperiaatetta: jos ei tiedetä, onko haittaa, on oletettava, että sitä on. Mikäli metsän suojaisuus vähenee, liito-oravan elinmahdollisuudet väistämättä heikkenevät, mikä rikkoisi heikentämiskieltoa.

4.4 Maastokatselmus 24.3.2026

Lupa- ja valvontavirasto on suorittanut kiinteistöllä maastokäynnin 24.3.2026 asian selvittämiseksi. Keskeisinä havaintoina todettiin jätöshavaintoja kaikkiaan kuuden puun juurelta hakkuukuviolta, ja ne kaikki sijoittuvat lähelle tilan pohjoisrajaa. Lisäksi jätöshavaintoja tehtiin kahdelta puulta naapuritilojen puolelta. Eniten jätöksiä löytyi kuvion itäpäässä sijaitsevan ojan toiselta puolelta naapuritilan puolelta läheltä kiinteistön rajaa osin lahovikaisen (rungen suuntainen halkeama) järeän haavan juurelta, mistä havaittiin useampi sata liito-oravan jätöstä. Haavan rungossa noin reilu viiden metrin korkeudessa

oksan hangassa havaittiin selkeä kolo. Muilla haavoilla jätösmäärät olivat vähäisempiä, ja niitä oli 1–10.

Kiinteistön 182-412-4-92 rajalla oli kolmen jätöshavaintopuun ryhmä, joista kaksi oli nuorehkoja haapaa ja yksi naapurikiinteistön puolelle sijoittuva suuri kuusi, jossa oli mahdollinen oravan risupesä. Puun todettiin olevan mahdollinen liito-oravan pesäpuu. Tähän haaparyhmään todettiin sijoittuvan myös vireillepanon liitekartalla metsäkuvion länsipäähän esitetty haapa, jolta oli tehty helmikuussa 2026 jätöshavaintoja.

Hakkuukuvion luoteiskärjessä oli suuri tuuhea, kaksiahaarainen kuusi, jonka juurelta havaittiin muutamia jätöksiä. Hakkuukuvion keskiosasta tiesuunnitelman yhteydessä tehdyssä luontoselvityksessä mainittua kolopuuta, jolta luontoselvityksessä 2023 oli havaittu runsaasti jätöksiä, ei paikallistettu katselmuksessa. Oletettavasti se oli yksi kuvion keskiosan haavoista.

5 Lupa- ja valvontaviraston ratkaisu

Lupa- ja valvontavirasto antaa luonnonsuojelulain 126 §:n 1 momentin nojalla maanomistajalle sekä hakkuuoikeuden haltijalle seuraavan määräyksen:

- **Lupa- ja valvontavirasto kieltää suorittamasta metsänkäyttöilmoituksen nro. 1-2026-310 mukaisia hakkuuta kiinteistöllä 182-430-2-26, Uosukkalansuo.**

6 Perustelut

6.1 Sovellettavat oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 126 §:n 1 momentin mukaan, jos joku lyö laimin luonnonsuojelulain tai sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamisen tai ryhtyy niiden vastaiseen toimeen, Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää asianomaista jatkamasta tai toistamasta tekoa tai laiminlyöntiä ja sakon tai keskeyttämisen uhalla velvoittaa hänet määräjassa poistamaan oikeudenvastaisen tilan tai korjaamaan laiminlyönnin taikka asettaa uhan, että tarpeelliset toimenpiteet teetetään asianomaisen kustannuksella. Lupa- ja valvontaviraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päätä.

Luonnonsuojelulain 78 §:n mukaan luontodirektiivin liitteessä IV a mainitut eläinlajit ovat tiukkaa suojelua edellyttäviä eliölajeja. Tiukkaa suojelua edellyttävään eläinlajiin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää.

6.2 Vireillepano-oikeus

Luonnonsuojelulain 128 §:n mukaan haittaa kärsivällä henkilöllä on oikeus saattaa 126 §:ssä tarkoitettu asia vireille Lupa- ja valvontavirastossa, jos vireillepanon tarkoituksena on estää luonnon tuhoutuminen tai luonnonarvojen heikentyminen, joka ei ole merkitykseltään vähäinen, tai käynnistää luontovahingon korjaaminen. Sama oikeus on 134

§:n 4 momentissa tarkoitetulla rekisteröidyllä yhteisöllä toiminta-alueellaan ja kunnalla. Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piirillä ja Suomen luonnonsuojeluliiton Jämsän yhdistyksellä on luonnonsuojelulain 128 §:ssä tarkoitettu vireillepano-oikeus. Lisäksi Lupa- ja valvontavirastolla on toimivalta ilman erillistä vireillepanoa päättää luonnonsuojelulain 126 §:n nojalla toimenpiteiden rajoittamisesta

6.3 Perustelut määräykselle

Luonnonsuojelulain 78 §:n 1 momentin mukaan luontodirektiivin liitteessä IV a mainitut eläinlajit ja liitteessä IV b mainitut kasvilajit ovat tiukkaa suojelua edellyttäviä eliölajeja. Suomessa esiintyvistä tiukkaa suojelua edellyttävistä eliölajeista säädetään valtioneuvoston asetuksella (valtioneuvoston asetus luonnonsuojelusta 1066/2023, luonnonsuojeluasetus). Pykälän 2 momentin mukaan tiukkaa suojelua edellyttävään eläinlajiin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää. Liito-orava (*Pteromys volans*) on luontodirektiivin IV a liitteessä mainittu tiukkaa suojelua edellyttävä laji. Luonnonsuojeluasetuksen 9 §:n mukaan luonnonsuojelulain 78 §:n 1 momentissa tarkoitettuja, Suomessa esiintyviä Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttäviä eliölajeja ovat liitteessä 7 luetellut eliölajit. Liito-orava lukeutuu luonnonsuojeluasetuksen liitteessä 7 lueteltuihin nisäkkäisiin.

Luonnonsuojelulain mukaisia pakkokeinoja voidaan käyttää, jos jokin taho ryhtyy luonnonsuojelulain vastaiseen toimeen. Luonnonsuojelulain vastainen toimi on 78 §:n 2 momentissa säädetyn lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämis- ja heikentämiskiellon rikkominen.

Metsänkäyttöilmoituksen tekemisen on katsottu oikeuskäytännössä olevan riittävä peruste pakkokeinojen käyttämiselle luonnonsuojelulaissa säädetyn hävittämis- ja heikentämiskiellon täytäntöönpanemiseksi eikä sen määrääminen edellytä, että hakkuutoimenpiteisiin on jo ryhdytty (KHO 2003:38).

Ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön 20.4.2016 antamassa ohjeessa todetaan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen olevan liito-oravan elinympäristön osia. Lisääntymis- ja levähdyspaikka käsittää pesäpuun lisäksi sen välittömässä läheisyydessä olevan puuston. Lisääntymis- ja levähdyspaikkojen määrittäminen ja sopivien kulkuyhteyksien turvaaminen on tapauskohtaista harkintaa.

Luontoselvitystiedon, vireillepanijoiden jätöshavaintojen sekä maastokatselmuksella tehtyjen havaintojen perusteella avohakkuu tuhoaisi liito-oravan mahdollisesti käyttämän pesäpuun kuvion keskiosassa ja heikentäisi myös kahta naapuritilalla kasvavaa pesäpuuta, joiden suojapuustoa tuhoutuisi hakkuissa. Ojan varressa kasvavan, liito-oravan käytössä olevan kolohaapa sijoittuu noin 15 metrin päähän avohakkuukuvioista ja kuusi, jolta havaittiin mahdollinen oravan pesä, sijoittuu alle viiden metrin päähän avohakkuukuvioista. Maastokatselmuksella ja aiemmissa selvityksissä tehty liito-oravan jätöshavainnot ovat keskittyneet kyseiselle hakkuukuviolle pellon reunametsään sekä naapuritilan puolelle valtatievarren haavoille, mutta metsäkumpareen keskiosasta jätöshavaintoja ei ole tehty. Tämä viittaa siihen, että juuri lehtipuuvaltaisempi pellon

reunametsä, jossa todettiin maastokatselmuksella kasvavan runsaasti haapaa ja jonka puustorakenne vastaa hyvin liito-oravan tyypillistä elinympäristöä, on liito-oravan elinympäristön keskeinen osa, jolle lisääntymis- ja levähdyspaikat ja ruokailupuusto sijoittuvat.

Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan aluetta ei voida metsänkäyttöilmoituksessa ilmoitetulla tavalla avohakata rikkomatta luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentissa säädettyä kieltoa. Täten Lupa- ja valvontavirasto näkee luonnonsuojelulain 126 §:n mukaisen määräyksen antamista välttämättömänä.

Maanomistaja on vireillepanosta antamassaan lausumassa esittänyt, että mikäli metsänkäyttöilmoituksen mukainen avohakkuu ei ole mahdollinen, olisi maanomistaja valmis toteuttamaan hakkuut poimintahakkuuna. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että hakkuutavan muuttaminen edellyttää metsälain 14 §:n 3 momentin mukaan uuden metsänkäyttöilmoituksen laatimista ja asian uudelleen arviointia.

7 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 78 §, 126 §, 128 §
Hallintolaki (434/2003) 34 §
Metsälaki (1093/1996) 14 §
Valtioneuvoston asetus luonnonsuojelusta (1066/2023) 9 §

8 Asian käsittelijät ja asiakirjan hyväksyminen

Asian on esitellyt lakimies Roosa Vähänäkki ja ratkaissut yksikönpäällikkön sijainen ryhmäpäällikkö Olli Mattila. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

9 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päätä.

10 Käsittelymaksu

Valtioneuvoston asetuksessa Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 (1177/2025) ei säädetä päätöksen maksullisuudesta. Päätös annetaan näin ollen maksutta.

11 Päätöksestä tiedottaminen

Jakelu

Lupa- ja valvontavirasto julkaisee päätöksen luonnonsuojelulain 121 §:n mukaisesti internetsivuillaan.

Todisteellisena tiedoksiantona (saantitodistuskirje):
maanomistaja
hakkuuoikeuden haltija

Tavallisena tiedoksiantona sähköpostitse:
vireillepanijat

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihte: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/20872/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/20872/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Vähänäkki Roosa 06.07.2026 09:18

Ratkaisija Mattila Olli 06.07.2026 15:17